

ЗАДАЦИ ЗА РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ФИЗИКЕ (2009)
VII РАЗРЕД

1. Током вожње на закрченом аутопуту возач камиона се забављао мјерећи вријеме за које његов камион пређе пут између узастопних знакова који се налазе на међусобном растојању 1km . Када је повећао брзину за 20km/h возач је примјетио да пут између два узастопна знака пређе за дупло краће вријеме. Колика је тада брзина камиона?
2. Два тијела крећу се равномерно дуж истог правца и у истом смјеру. Брзина предњег тијела (А) је 3m/s , а задњег (В) $4,5\text{m/s}$. Колико је почетно растојање између њих ако је после 10s
  - а) тијело В за $2,5\text{m}$ иза тијела А,
  - б) тијело В за $2,5\text{m}$ испред тијела А.
3. При кретању бициклисте и пјешака у истом смјеру, за сваки интервал од $\Delta t_1 = 1\text{min}$ пјешак заостаје за бициклистом $\Delta s_1 = 210\text{m}$, а када се крећу један другом у сусрет, при непромијењеним вриједностима брзина, за сваки интервал од $\Delta t_2 = 2\text{min}$ растојање између њих се смањи за $\Delta s_2 = 780\text{m}$. Одредите брзине бициклисте и пјешака?
4. Да би се фармерке добро испеглале, мора да се употрејеби притисак од $1,5\text{kPa}$. Ако је површина пегле 200cm^2 , колики је интензитет силе којом је потребно дјеловати на пеглу да би се фармерке добро испеглале? Маса пегле је 1kg . ($g = 10\text{m/s}^2$)
5. Једна трећина тијела човјека који плива у Мртвом мору биће изнад нивоа воде. Узимајући да је густина људског тијела $0,98\text{g/cm}^3$, нађите густину воде у Мртвом мору.

Задатке припремио: Милко Бабић
Рецензент: Дејан Крунић

РЈЕШЕЊА ЗАДАТАКА ЗА VII РАЗРЕД

1.

$$s = 1 \text{ km}, \quad t_2 = \frac{t_1}{2} \quad v_2 = ?$$

$$v_2 - v_1 = 20 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

$$s = v_1 t_1 \quad s = v_2 t_2 \quad v_1 t_1 = v_2 t_2 \quad v_1 t_1 = v_2 \frac{t_1}{2}$$

$$v_2 = 2v_1 \quad 2v_1 - v_1 = 20 \frac{\text{km}}{\text{h}} \quad v_1 = 20 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

$$v_2 = v_1 + 20 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

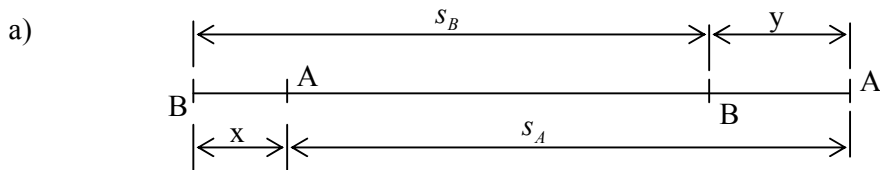
$$v_2 = 40 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

2.

$$v_A = 3 \frac{\text{m}}{\text{s}}, \quad v_B = 4,5 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad t = 10 \text{ s}$$

а) $y = 2,5 \text{ m}$ В иза А

б) $y = 2,5 \text{ m}$ В испред А

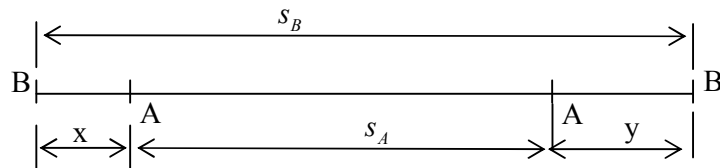
Са слике се виде положаји тијела на почетку и након истека 10 s

$$s_B + y = x + s_A \quad \text{па слиједи} \quad x = s_B - s_A + y$$

$$s_A = v_A \cdot t \quad s_B = v_B \cdot t$$

$$x = v_B t - v_A t + y \quad x = 4,5 \frac{\text{m}}{\text{s}} \cdot 10 \text{ s} - 3 \frac{\text{m}}{\text{s}} \cdot 10 \text{ s} + 2,5 \text{ m} = 17,5 \text{ m}$$

б)

$$s_B = x + s_A + y \quad x = s_B - s_A - y \quad x = v_B t - v_A t - y$$

$$x = 4,5 \frac{\text{m}}{\text{s}} \cdot 10 \text{ s} - 3 \frac{\text{m}}{\text{s}} \cdot 10 \text{ s} - 2,5 \text{ m} = 12,5 \text{ m}$$

3.

$$\Delta t_1 = 1 \text{ min}, \Delta s_1 = 210 \text{ m}, \Delta t_2 = 2 \text{ min}, \Delta s_2 = 780 \text{ m}, v_1 = ?, v_2 = ?$$

При кретању у истом смјру, за вријеме Δt_1 бициклиста и пјешак прелазе путеве чија је разлика $\Delta s_1 = (v_1 - v_2)\Delta t_1$, гдје је са v_1 означена брзина бициклисте а са v_2 – брзина пјешака. Када се крећу у сусрет један другом путеве се сабирају, па када се њихово међусобно растојање за вријеме Δt_2 смањи за Δs_2 , то значи да је $\Delta s_2 = (v_1 + v_2)\Delta t_2$.

$$\text{Одавде се добија } v_1 + v_2 = \frac{\Delta s_2}{\Delta t_2} \quad \text{и } v_1 - v_2 = \frac{\Delta s_1}{\Delta t_1}$$

$$\text{Након сабирања добијамо брзину бициклисте } 2v_1 = \frac{\Delta s_2}{\Delta t_2} + \frac{\Delta s_1}{\Delta t_1} \quad v_1 = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}, \quad \text{а ако}$$

$$\text{ове изразе одузmemo, добијамо брзину пјешака } 2v_2 = \frac{\Delta s_2}{\Delta t_2} - \frac{\Delta s_1}{\Delta t_1} \quad v_2 = 1,5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

4.

$$g = 10 \text{ m/s}^2, \quad p = 1,5 \text{ kPa} = 1500 \text{ Pa} \quad S = 200 \text{ cm}^2 = 0,02 \text{ m}^2,$$

$$Q = mg = 1 \text{ kg} \cdot 10 \text{ m/s}^2 = 10 \text{ N}, \quad F = ?$$

$$p = \frac{F + Q}{S}$$

$$F + Q = pS$$

$$F = pS - Q$$

$$F = 1500 \text{ Pa} \cdot 0,02 \text{ m}^2 - 10 \text{ N}$$

$$F = 20 \text{ N}$$

5.

$$V_2 = \frac{1}{3}V, \quad \rho_T = 0,98 \text{ g/cm}^3, \quad \rho = ?$$

V - запремина људског тијела, V_2 - запремина дијела тијела изнад воде, $V_2 = \frac{1}{3}V$

V_1 - запремина дијела тијела испод воде, $V_1 = \frac{2}{3}V$

Из услова равнотеже тијела добијамо

$$Q = F_p \quad Q\text{- тежина тијела, } F_p\text{ – сила потиска}$$

$$\rho_T V g = \rho \frac{2}{3} V g \quad \text{одатле } \rho = \frac{3}{2} \rho_T \quad \rho = \frac{3}{2} 0,98 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1,47 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1470 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$